

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΣΙΩΝ
Ο ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΗΣ UNESCO

INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES – I.C.O.M.O.S.
THE OFFICIAL TECHNICAL ADVISOR OF UNESCO

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Αθήνα, 16 Ιουνίου 2020
α.π. 1476Α

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ HELLENIC NATIONAL COMMITTEE COMITÉ NATIONAL HELLENIQUE

Πρόεδρος: Α. Νακάσης **Α' Αντιπρόεδρος:** Ν. Λιανός **Β' Αντιπρόεδρος:** Σ. Αυγερινού-Κολώνια **Γενικός Γραμματέας:** Ι. Πανόπουλος **Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας:** Ε. Καρδαρά **Ταμίας:** Β. Κότσιαρης **Τύπος-ΜΜΕ:** Σ. Σπυροπούλου
Δημόσιες Σχέσεις: Μ. Δανιήλ **Εθνικά Θέματα:** Κ. Ψαρουδάκης **Διεθνή Θέματα:** Ε. Κόρκα **Αρχείο-Εκδόσεις-Βιβλιοθήκη:** Κ. Μωραΐτης **Περιουσία-Διαχείριση:** Α. Βες **Εκδηλώσεις:** Ν. Μαρκοζάνης **Τουρισμός:** Κ. Κατσιγιάννης **Εκπαίδευση:** Κ. Καραδήμας **Παραδοσιακοί οικισμοί:** Μ. Τσακίρης **Διεθνή Προγράμματα - Τεκμηρίωση:** Α. Γεωργόπουλος **Διεθνείς Επιστημονικές Επιτροπές:** Ε. Εφεσίου

Πειραιώς 73, 10553 Αθήνα. Τηλ.: (+30)2103244821 www.icomoshellenic.gr icomoshellenic@gmail.com

ΘΕΜΑ: Ιστορική ακεραιότητα της Αγίας Σοφίας στην Κωνσταντινούπολη

Το Ελληνικό ICOMOS επιμένει στην ανάγκη διατήρησης και διασφάλισης της ιστορικής ακεραιότητας των μνημείων, καθώς και της διαφύλαξης τους από πολιτικές σκοπιμότητες. Εστιάζοντας, συγκεκριμένα, στις πρόσφατες απόπειρες για θρησκευτική και πολιτική εκμετάλλευση του ενταγμένου στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO μνημείου της Αγίας Σοφίας, τις καταδικάζουμε, εκτιμώντας ότι θίγουν ποικιλοτρόπως την ταυτότητα και το συμβολισμό του συγκεκριμένου πολιτιστικού αγαθού.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Ελληνικό ICOMOS αποφάσισε να προβεί στην κατάρτιση ψηφίσματος, το οποίο θα τεθεί υπόψη της Γενικής Συνέλευσης του διεθνούς ICOMOS, και με το οποίο θα καταγγέλλεται η διεξαγωγή εορταστικών εκδηλώσεων στην Αγία Σοφία, οι οποίες διοργανώθηκαν την 29η Μαΐου 2020, με αφορμή την επέτειο από την άλωση της Κωνσταντινούπολης. Εκδηλώσεις αυτού του χαρακτήρα παραπέμπουν σε ανάλογες πρόσφατες και προκλητικού χαρακτήρα εκδηλώσεις με σαφώς εθνικιστικό περιεχόμενο και προσανατολισμό.

Μέσα από τέτοιου είδους πρακτικές επιχειρείται μία μεροληπτική ερμηνεία της ιστορίας, που μπορεί, ενδεχομένως, να οδηγήσει στην αλλοίωση ή και καταστροφή ιστορικών μνημείων και, ακόμα πιο εύκολα, στη συμβολική διαστρέβλωση της πολιτιστικής τους αξίας. Είναι άλλωστε γνωστό, ότι η διεθνής κοινότητα βρίσκεται τα τελευταία χρόνια αντιμέτωπη με την ολοένα και αυξανόμενη βία ενάντια σε μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς, ειδικά στο πλαίσιο πολιτικών αντιπαραθέσεων και εμπόλεμων συρράξεων, με χαρακτηριστικά παραδείγματα την καταστροφή μνημείων στη Συρία, το Ιράκ και το Μάλι. Υπό αυτό το πρίσμα, ενδεχομένως η συμβολική «αποδόμηση» ή η καταστροφική παρέμβαση στη συμβολική τάξη να είναι λιγότερο επιβλαβείς για τα μνημεία, σε αντιπαραβολή με την πραγματική καταστροφή ή τον υλικό αφανισμό τους. Ωστόσο, υπάρχει ο κίνδυνος τέτοιου είδους ενέργειες να αποτελέσουν το πρώτο στάδιο μιας διαδικασίας που οδηγεί τελικά στην αλλοίωση της ίδιας της υλικής υπόστασης και της δομικής μορφής των μνημείων. Ελπίζουμε ότι, στην περίπτωση της Αγίας Σοφίας, μπορούμε να αποτρέψουμε τόσο την υλική όσο και τη συμβολική βεβήλωση του αγαθού και να διασφαλίσουμε την υφιστάμενη διαπολιτισμική και διακρατική ταυτότητά του!

Για την Εθνική Επιτροπή του Ελληνικού Τμήματος του I.C.O.M.O.S.

Ο Πρόεδρος

Δρ Αθανάσιος Νακάσης

Ο Γενικός Γραμματέας

Ιωάννης Πανόπουλος